

NYTT FLYGISKT HJÄLPMEDEL

KSak frågade förra året professor Erik Wellander om man kunde tänka sig att införa ordet "flygisk" i svenska språket. Detta ord skulle befria oss från omskrivningar i sådana uttryck som anges i följande exempel.

"Ur såväl marin som flygisk synvinkel ..."

"Modellflygets främsta uppgift är flygisk fostran av ungdomen."

"En i flygiska sammanhang ofta citerad person ..."

Professor Wellander tog upp frågan om ordet "flygisk" i Nämnden för Svensk Språkvård. Ledamöterna var rörande eniga om att ordet var bra och att det hade en uppgift att fylla.

Nu kan vi alltså allesammans hjälpas åt att införa ordet "flygisk" i svenskt språkbruk. Det är som sagt ganska känt och väntar på en

plats i den kommande upplagan av Akademiens ordlista.

VÅGFLYGARE TOG SILVER I ÅRE

Med 30 deltagare och 6 segelflygplan genomfördes Areveckan 29/3—7/4 i Östersunds Flygklubbs goda regi. Vågflygning var möjlig under två dagar och Karl-Ivar Jonsson från Östersund klarade sitt femtimmarsprov i en våg över Aresjön på 3.000 m höjd, sedan han inlett på 3.800 m, men måst klättra ner på

grund av kyla. Under hela flygningen såg han molngator och snöbyar passera nere vid marken.

Ulf Abrahamsson, Östersund, hade 13 minuter kvar till sitt femtimmarsprov när han efter en finfin snålflygning i svag hangvind nödgades landa.

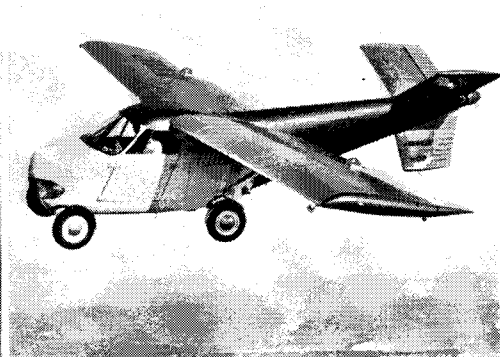
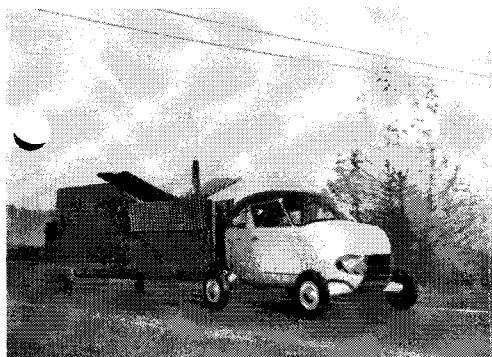
NYTT FRÅN SEGELFLYG-VM

Polska Aeroklubben meddelar, att 45 piloter har anmälts preliminärt i den öppna klassen och 25 piloter i standardklassen.

ÅRETS FLYGSHOW 1958

kommer att under pingsthelgen hållas på Rommehed. Det är meningen att evenemanget skall bli av högsta internationell toppklass. En av de attraktioner som KSak hoppades få premiärvisa för Europa är den amerikanska Aerocaren flygande bil som låtit mycket

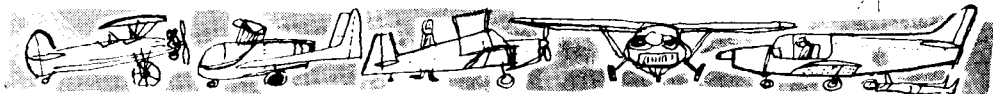
tala om sig över there. KSak har emellertid fått besked att visningen inte kan komma till stånd, då KSak begärt att den amerikanska firman skall arrangera demonstration helt på egen bekostnad i samband med sina underhandlingar om licenstillverkning av Aerocar i Europa.

ÅRETS FLYGSHOW 1958:

SPORTFLYGARNA INVADERAR ROMMEHED I PINGST

KSAK arrangerar stor ankomstävling Pingstafton

Årets Flygshow varar i dagarna tre. Pingstdagen kommer det koncentrerade flygdagsprogrammet och Annandagen bjuder på en del verkliga sensationer av flygisk karaktär. På förmiddagen blir det också tävlingar med radiostyrda modeller och med skalamodel-

ler. På Pingstafton hälsar KSAK sportflygarna välkomna. För att göra det hela riktigt extra trivsamt arrangerar KSAK en ankomstävling på Rommehed för de ditflygande ekipagen och här följer reglerna. Det blir för den enda kal-

eller kan medföra diskvalifikation.

- c) **Precisionslandning.** För varje meters avstånd från markeringslinjen till 3-punktslandning erhålles 1 prick. Max 150 prickar. Om hjulen berör marken före markeringslinjen erhålles max prickar. Handicap räknas enligt reglerna för SM i motorflyg. (Se sid 4.)

Regler för ankomstävlingen i samband med ÅRETS FLYGSHOW i Rommehed

1. Tävlingsens art.

Tävlingen går ut på att på av tävlingsledningen angivet klockslag nedkasta ett meddelande (rapportthylsa) på angiven plats på Rommeheds flygfält samt därefter företaga en simulerad nödlandning. Vinnare av tävlingen blir den som erhåller lägsta prickbelastning.

2. Deltagare.

Tävlingen är öppen för alla flygare som innehar minst gällande privatförarcertifikat, som har minst 50 flygtimmar och som löst sportlicens för året. Flygplantyp är valfri.

3. Tävlingsens utförande.

Tävlingsledningen ger de tävlande ankomsttid. Tiden räknas då rapportthylsan när marken. Startplats och starttid är valfri. Dock skall den flygna distansen uppgå till minst 50 km.

Inflygning skall ske på viss kurs över viss angiven punkt. Efter passagen av

denna punkt får svängar ej göras.

Rapportthylsan skall kastas från en höjd som ej får understiga 15 m (till ledning meddelas, att kring fältet befintliga träd har en höjd av c:a 12 m). Målet utgöres av en vit cirkel med 5 m radie.

Landningen utföres efter stigning till 300 m såsom simulerad nödlandning över på fältet utlagd markeringslinje som anses utmärka fältets läsida.

4. Prickbelastning.

a) **Avvikelse från angiven ankomsttid.** För varje påbörjad period av 20 sek utöver ± 5 sek erhålles 5 prickar. Max 100 prickar. Tydligt märkbara avvikelser från angiven rak inflygningslinje prickbelastas.

b) **Kastprecision.** För varje meters avstånd utanför cirkeln erhålles 1 prick. Max 100 prickar. För låg kastrohöjd prickbelastas

5. Anmälan.

Anmälningsblankett rekommenderas från KSAK. Anmälningsavgift kr 25:—. Anmälan skall vara KSAK tillhanda **senast den 10 maj.**

6. Priser.

Hederspriser kommer att utdelas.

7. Förläggning och förplägnad

ordnas för den som så önskar genom tävlingsledningens försorg.

8. Kompletterande tävlingsbestämmelser

kommer att utsändas direkt till i anmälan angiven adress senast fem dagar före tävlingen.

SEGEFLYGETS CENTRALA KURSER

En DK-instruktörskurs anordnas på Allebergs flygfälts annexfält 4-31 maj och i höst följer ännu en kurs av samma slag 3-30 augusti.

Bygglärdarkursen på Alleberg äger rum under tiden 13 juli-2 augusti.

Grupphöstkursen går som vanligt i Stockholm under november månad.

MEDDELAS ENDAST PÅ DETTA SÄTT!

SMÄFLYGET I SAMHÄLLETS TJÄNST

KSAK utbygger hjälporganisation för privatflyget

I Flygrevyns januarinum-
mer förra året stod följande
tänkvärda rader att läsa:

*"Man behöver inte leta efter
uppgifter för det lätta flyget.
Det är snarare så att det finns
många områden och uppgifter
som kräver flyg, ja, som ropar
efter lätt flyg. Det finns upp-
gifter som hittills har måst lösas
i flyg men som kan lösas
snabbare, mer rationellt och
bättre med flyg. Många såda-
na uppgifter är av sån art att
de passar för förvärvsflyg.
Men det finns andra som inte
lämpar sig därför, som kräver
försiktighet, utspridning och en
hög grad av ideellt intresse och
sambällsanda. Skogsbrandbe-
vakning är en sån uppgift av
mera omfattande slag.*

*Andra uppgifter är rädd-
ningstjänst i fjällterräng och
skärgård, trafik- och kraftlin-
jeövervakning m. fl. uppgifter
av mera tillfällig art. — — —"*

Sedan dessa rader publi-
cerades har skogsbrandbe-
vakningen ytterligare ut-
byggts och det är nu ett
bälte av vår värdefullaste
skog som omfattar Norra
Svealand och södra Norr-
land vilket brandbevakas
från luften.

Vid KSAK:s Årsmöte pre-
senterades följande utkast
till driftsbestämmelser för
Hjälpflyget. Detta utkast
har underställts Luftfarts-
styrelsen och väntas i sinom
tid kunna bli godkänt.

Under den diskussion som
denna fråga föranledde på
årsmötet blev det fullt klar-
lagt att motorflygcheferna
som utbildades vid KSAK-
kursen på F 2 i december
snarast måste träda i funk-
tion för att de kvalificerade
flygklubbarna skall stå be-
redda att i Hjälpflygets
tjänst ge sina flygutbildade
medlemmar tillfälle till
sambällsnyttigt flygtjänst.

godkänt för den verksam-
het, vartill det avses.

3.2 Hangar och verkstadslokal
skola disponeras i den ut-
sträckning som erfordras
för materielens skötsel och
vård.

3.3 För underhåll och modifie-
ring av flygmateriel utfär-
dade bestämmelser BCL
L 1.9 skola iakttagas, var-
vid sådana arbeten som ej
få utföras inom klubben
skola överlämnas till verk-
stad som är berättigad där-
till.

4. PERSONAL.

4.1 Vid klubben skall finnas
av KSAK godkänd motor-
flygchef. Denne åligger
bl a:

4.1.1 att utarbeta för flygverk-
saheten erforderliga fö-
reskrifter;

4.1.2 att godkänna planlägg-
ningen av varje flyg-
uppdrag samt därvid
övertyga sig om att upp-
draget planlägges i över-
ensstämmelse med för ci-
vil luftfart gällande be-
stämmelser; samt

4.1.3 att tillse att uppdraget
lämnas till förare som be-
sitter erforderlig kompe-
tens för dess utförande.

Anm. Vid förfall för
flygchefen äger denne
rätt att utse förare som
är av KSAK godkänd att
tjänstgöra som motor-
flygchef.

4.2 Vid klubben skall vidare
finnas en av KSAK god-
känd *teknisk ansvarig*.
Denne åligger bl a att till-
se att flygmaterielen hålles
i luftvärdigt skick samt att
för flygmaterielens skötsel
och vård erforderliga fö-
reskrifter finnes tillgäng-
liga.

4.3 För förare som utför Hjälp-
flyguppdrag gäller följande
kompetensvillkor:

4.3.1 att inneha minst gällande
privatförarcertifikat;

4.3.2 att ha minst 100 flyg-
timmar för utförande av
uppdrag där observatör
(motsv) medföljer; i öv-

KSAK:s utkast till Driftsbestämmelser för Hjälpflyget

1. BEGREPPS- FÖRKLÄRINGAR.

1.1 Med Hjälpflyg förstås i
dessa bestämmelser allmän-
nyttigt flygverksamhet så-
som deltagande i rädd-
ningstjänst, skogsbrandbe-
vakning, civilförsvarsöv-
ning eller annan därmed
jämförlig flygverksamhet,
som utföres av flygklubb
med civila luftfartyg för
statlig eller kommunal
myndighetsräkning, var-
vid ersättning må utgå för
klubbarnas självkostnader.

2. ALLMÄNT.

2.1 Frågor om Hjälpflyg sam-
ordnas av KSAK, som äger
utfärda för verksamheten
erforderliga tillämpnings-
föreskrifter.

2.2 För erhållande av tillstånd
att utöva Hjälpflyg er-

fordras att flygklubb upp-
fyller i denna bestämmelse
angivna fordringar.

2.3 Ansökan om tillstånd att
utöva Hjälpflyg skall upp-
rättas i enlighet med till
denna bestämmelse fogade
anvisningar, insändas ge-
nom KSAK och vara för-
sedd med KSAK yttrande.

2.4 Hjälpflyg skall utföras i
enlighet med gällande be-
stämmelser för civil luft-
fart. För flygning på lägre
höjd än 150 meter erford-
ras sålunda särskilt till-
stånd av luftfartsstyrelsen.
Konstflygning (avancerad
flygning) får ej utföras.

3. MATERIEL.

3.1 Luftfartyg som användes
för Hjälpflyg skall äga ve-
derbörligt luftvärdighets-
bevis samt vara av KSAK

SVENSKA MÄSTERSKAPEN I MOTORFLYGSPORT

I decembernumret av Flygrevyn meddelades, att Riksmotorflygtävlingen skulle ändras till ett Svenskt Mästerskap i motorflyg. De nya reglerna har nu utformats och kan rekvideras från KSAK. För den nya tävlingen gäller i kort sammandrag följande.

1. Tävlingen är främst en individuell tävling, men även lag kan anmälas för tävling om Harald Enells nyuppsatta Vandringspris.
2. Tävlingen är öppen för varje svensk medborgare som är medlem i till KSAK ansluten flygklubb samt innehar gällande flygförarcertifikat och av KSAK utfärdad gällande sportlicens.
3. Alla deltagare tävlar i en och samma klass, men särskilda priser kan vara uppställda för vissa kategorier av förare.
4. För deltagande flygplan finns ingen begränsning med avseende på motorstyrka. Flygplanet skall vara landflygplan av konventionell typ.
5. Spaningsproven har inlagts i navigeringsprovet

rigt minst 50 flygtimmar; samt

- 4.3.3 att vara av motorflygchefen godkänd med hänseende till kunnskap, omdöme och ansvarsmedvetande.
- 4.4 Vid Hjälpflyg får endast medfölja personer i tjänstställning.
- 5—8, som omfattar "Flygförberedelser och säkerhetsutrustning", "Försäkringar", "Start- och landningsplatser" samt "Rapporter och Statistikuppgifter", hänföra sig till tidigare utfärdade och i BCL införda driftsbestämmelser.

och kommer att poängbedömas inom ramen för detta.

6. Samtliga tre landningsprov, vilka är av samma karaktär som i RMT, kommer att utföras över en markeringslinje, varvid avståndet räknas från linjen till punkten för 3-punktslandning.
7. Handicap är införd för navigeringsprovet (spaningsproven) samt landningsproven.

Handicapbestämmelser för SM i motorflygспорт

A. Navigeringsprov.

Handicapfaktorn beräknas ur förhållandet $(\frac{v}{150})^{1,5}$

där v = deltagande flygplans marschhastighet i km.

Den tävlandes prickbelastning för den del av pro-

hastighet inom rimliga gränser.

B. Landningsprov.

Handicapfaktorn beräknas ur förhållandet $(\frac{v}{60})^{2,5}$

där v = deltagande flygplans landningshastighet i km enligt Jane's.

För flygplan med klaffar gäller $(\frac{0,9v}{60})^{2,5}$

Den tävlandes prickbelastning för landningsproven divideras med den ovan erhållna handicapfaktorn. Därvid gäller att max poäng (50 p) erhålles för ett avstånd från markeringslinje till 3-punktslandning = 150 × handicapfaktorn.

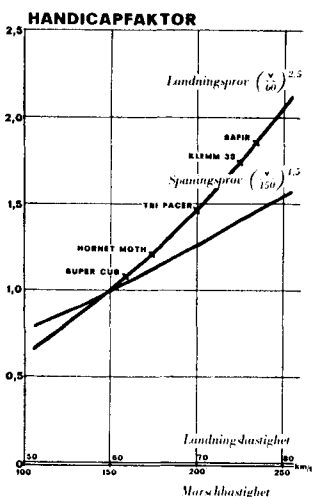
ALLEBERG ÖPPNAR 1 JULI

Det blir F-flygarna som får äran att öppna Allebergssäsongen. Hela den ordinarie flygplanparken och dessutom en extra Zugvogel III och en ny Zugvogel IV står till F-flygarnas förfogande, som har möjligheter att trivas på Alleberg tills hangarportarna åter stängs för gott den 10 augusti. Det blir en kort säsong i år — men en intensiv sådan!

Under tiden 27 juli—10 augusti kommer både en instrumentflygningskurs och en certifikatkurs att pågå. Två ABC-kurser för utbildning av nybörjare fram till C-diplom ryms i programmet. Den första pågår under tiden 6—26 juli, den andra 13 juli—2 augusti.

En byggledarkurs pågår 13 juli—2 augusti och de två kurserna för utbildning av modellflyginstruktörer genomföres 6—19 juli och 20 juli—2 augusti.

Prospekt utkommer i dagarna och kan rekvideras från KSAK.

vet som gäller spaningsmål divideras med den ovan erhållna handicapfaktorn.

Tävlande äger rätt att själv bestämma sin marsch-

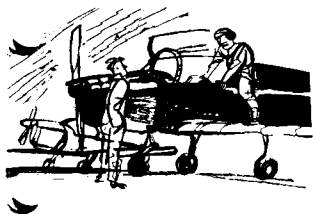
NY FLYGRADIO UTPROVAS AV KSAK

Behovet av en liten, lätt, billig och lättmonterad VHF radioutrustning är akut för de flesta privatflygare med egna småflygplan.

En amerikansk anläggning "Air-O-Ear" TR-102 har av generalagenten rekommenderats KSAK, som låtit verkställa prov med anläggningen. Några uttalanden i ena eller andra riktningen kan ännu inte göras men följande data kan lämnas om anläggningen:

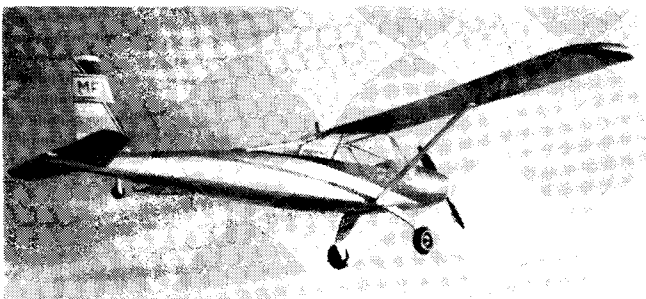
TR-102 är en VHF transceiver, 23-kanals kristallstyrd sändare och avstämbar mottagare, sammanfogda till en enhet $142 \times 92 \times 168$ mm med en vikt av 1,5 kg. Omformare/transformator för 6 eller 12 volt $120 \times 105 \times 152$ mm väger 2,5 kg. Pris 1.680:— — 15 % genom KSAK för klubbar och direktanslutna medlemmar.

I detta sammanhang kan nämnas att ingenjör Olle Berg, Stockholm har en ny radioanläggning under arbete. Den är emellertid väsentligt mindre än Aer-O-Ear och kan endast användas för en kanal i förbindelse med kontrolltorn. Denna kanal är däremot lätt omställbar på marken genom utbyte av kristall.

SEGELFLYG PÅ WASSERKUPPE

5—15 juni anordnas nationella tyska segelflygtävlingar på Wasserkuppe i Rhön.

NYTT SVENSKT SPORTFLYGPLAN PROVFLYGS I HÖST

Anskaffning av motorflygplan av allmänt användbar typ för flygklubbarna blir alltmer aktuell efterhand som sportflygets användbarhet i hjälpflygtjänsten ökas. Det var därför med stort intresse deltagarna i KSAK:s Arsmöte emottog meddelandet att ett 4-sitsigt flygplan med en 150—160 hkr Lycoming projekteras vid AB Malmö Flygindustri.

Flygplanet beräknas få en marschfart av 200 km/tim och har konstruerats särskilt med tanke på verksamheten vid flygklubbar, vid flygföretag som bedriver yrkesmässig verksamhet såsom bepudring, flygfotografering m m samt för uppgifter för försvaret och civilförsvaret. Seriepriset uppges bli omkring 40.000 kronor.

Härmed utlyses

SM I MOTORFLYG

Tävlingen äger rum i Norrköping/Kungsängen den 14—15 juni.

Anmälan skall vara insänd till KSAK senast den 28 maj.

Anmälningavgift kr 25:— (insättes på KSAK:s postgiro 555 70).

Tävlingsbestämmelser jämte anmälningssblankett kan rekvideras från KSAK.

Kompletterande tävlingsbestämmelser ang briefing etc kommer att utsändas till anmälda tävlingsdeltagare 7 dagar före tävlingen.

Följande priser är uppställda:

Öresundspokalen — Vandringspris till segraren i SM

Nils Söderbergs Vandringspris — Uppställt för flygförare som tidigare ej deltagit i RMT (riksfinalen)

Dam-Cup — Vandringspris för kvinnliga deltagare (planeras)

Harald Enells Vandringspris — För deltagande klubbtag (nyuppsatt)

JODEL-KURS I VÄSTERÅS 2—16 JULI

Med anledning av de många förfrågningarna angående Jodel-byggkurs i Johannisberg 2—16 juli meddelar KSAK följande:

För att antagas till kursen erfordras medlemskap i KSAK eller någon till KSAK ansluten flygklubb. — Antalet deltagare måste begränsas till 18.

Kostnaden för kursen är 150 kronor. 50 kronor insändes samtidigt med anmälan till kursen och resterande 100 kronor vid kursens början. (Insättes på KSAK:s postgirokonto nr 555 70.) Förskottet returneras omedelbart till den som ej blir antagen.

Kursen omfattar 34 timmar teori och 50—60 timmar praktik enligt följande program. Aktuella kompendier erhålles vid kursens början.

Kompl. ritningssats över satt till svenska jämte instruktioner kan erhållas (vid kursens början) till ett pris av 350 kronor varav 300 kronor avser licensavgift för byggande av ett flygplan. Betalningen skall erläggas med 50 kronor vid överlämnandet av ritningssatsen och med 300 kronor i samband med att byggarbetet påbörjas.

Utrustning: Lämpliga arbetskläder, sportkläder m m.

Föreläggning arrangeras i flygförvaltningens och KFUM:s elevhem, Lövudden (invid Johannisbergs flygfält).

Förplägnad: Frukost: gröt, mjölk, smör, bröd, ost och kaffe. Lunch: varmrätt, smör, bröd och mjölk. Middag: varmrätt, soppa eller dessert och bröd. — Kostnaden för förplägnad och logi är 11 kronor per dygn,

vilket erlägges under kursen till sekreterare A Hallman eller fru Hallman.

Inryckning tisdagen den 1 juli e. m. Anmälan till sekreterare A Hallman eller fru Hallman, Elevhemmet, Lövudden. — Buss avgår från järnvägsstationen till Lövudden, Johannisberg.

Utryckning onsdagen den 16 juli f. m.

Program för byggkurs Jodel D 112

Kursen är avsedd att ge deltagarna teoretisk genomgång och praktisk förberedelse till bygge av flygplan Jodel D 112.

Teori:	Tim
LFS-bestämmelser vid tillverkning av flygplan	1
Genomgång av ritningsunderlag	8
Jiggtillverkning. Normering	1
Elementär aerodynamik	1
Hållfasthetslära	1
Materiallära. Trä	3
Träbyggnadslära. Limningsförfarande	3
Materiallära. Metaller	2
Metallbyggnadslära	1
Klädsel och målning	2
Svetsning. Splitsning	2
Motorinstallation	2
Flygplanlära. Montering	5
Motorlära	2
	—
	34

Praktisk bygglära: 60 tim
Tillverkning av provbitar (limning) för hållfasthetsprov.
Tillverkning av trådetaljer (vingbalk, spryglar, flygkropp, roder).
Tillverkning av metall-detaljer.
Dukklädsel, syning m m.
Målning.

FLYGPOJKVERKSAMHETEN SOMMAREN 1958

Sommarkurser för ungdomar mellan 16 och 19 år anordnas vid F 4, Frösön 23/6—12/7, vid F 5, Ljungbyhed 28/7—16/8, vid F 6, Karlsborg 28/7—16/8, vid F 14, Halmstad 23/6—12/7 och vid F 16, Uppsala 23/6—12/7. C:a 25 deltagare emottas vid varje flottilj.

Sommarläger för pojkar mellan 13 och 15 år anordnas vid F 1, Västerås 23/6—12/7, vid F 7, Sätenäs 28/7—16/8, vid F 9, Göteborg 23/6—12/7 och vid F 15, Söderhamn 28/7—16/8. C:a 30 deltagare emottas vid varje flottilj.

Kurserna kommer vid att annonseras i dagspressen.

SÄNKTA AVGIFTER

Luftfartsstyrelsen har på KSAK:s framställning beslutat medge en sänkning av fältavgiften för civila flygdagar, arrangerade av KSAK och anslutna statsunderstödda flygklubbar, från 10 % på bruttointäkterna till 5 %.

FLYGRABATTVALET UPPSAGT

Det avtal som tidigare berättat KSAK:s direktanslutna medlemmar till 15 % rabatt vid flygresor på svenska inrikeslinjerna har uppsagts av SAS. KSAK har med anledning härav upptagit förhandlingar med SAS och Linjeflyg om ett återinförande av rabattförmånen, eventuellt efter andra grunder än vad som tidigare tillämpats. Man har ännu inte kommit fram till någon godtagbar lösning och KSAK måste med beklagande bekräfta att rabattförmånen tills vidare upphört att gälla.

LYCKAD VINTERTÄVLING I SOLIGT NORRTÄLJE

Min hatt den har tre kanter — och dessutom en teddybjörn, en cylindertopp och ett luftintag, märken och blanka knappar och överst ett skälkors till en vindmätare. Men på VT ville det inte snurra, det var kav lugnt nästan hela dagen.

Lars-Gunnar Larson från Gamen, tillfälligt stockholmare för studier vid KTH var tävlingens skäggigaste deltagare.

Lennart Tysklind, kanatorn från Svinnegarn, hade dagen före tävlingen valts till ordförande i SMFF. Valet var populärt, så även hans seger i G int efter en sekundhård skiljeflygning mot Termik-Johan från NAFK.

Clas Engsner, Norrtälje var yngst bland deltagarna, 10 år gammal men föga imponerad av 47-åringarnas prestationer.

De 112 modellflygare som genomförde årets VT den 23 mars fick verkligen uppleva en stortävling med idealväder. Vädret var tillräckligt varmt för att man skulle få lägga den första grunden till sommarens solbränna och tillräckligt kallt för att de nyropade banorna på Limmarens snötäckta isfält skulle hålla sig torra hela tävlingen igenom.

Bengt Lindh som har sinne för ordning och reda har gjort ett gott förberedelsearbete och hela tävlingen förgick så där smärtfritt och problemlöst som endast en välorganiserad tävling kan göra. Visst var det en och annan som klagade på de inte hann starta under perioden, men TL avfärdade klagomålen med att påpeka att man haft goda tillfällen till start i periodens början. De allra flesta modellflygarna har vid det här laget klart för sig att en tävling inte bara ford-

rar förmåga att konstruera bra modeller och att flyga dem perfekt utan också förmågan att planlägga sina starter med hänsyn till de aktuella omständigheterna.

Full maxtid nådde bara tre av de tävlande, Rolf Hagel som segrade i S int samt Lennart Tysklind och Rune Johansson, som först efter en skiljeflygning blev på det klara med att den förstnämnde avgått med segern i G int. Hans Friis som segrade i F int fick nöja sig med tre maxtider.

Totalt noterades emellertid inte mindre än 165 maxflygningar, därav 82 i S int (64 tävlande), 56 i G int (30 tävlande) och 27 i F int (17 tävlande). I 1:a perioden blev det 25 max, i 2:a 35, i 3:e 28, i 4:e 45 och i 5:e 32. Detta smått fantastiska resultat gör att man ställer sig ganska tveksam inför sommarens termikrika tävlingar. Kan man efter detta våga hoppas att de

nu antagna internationella tävlingsreglerna verkligen skall kunna bibehållas i tre år som planerats!

Gamen vann lagtävlingen och tog definitivt hem "Silverbulten", Bultfabriks AB Hallstahammars VP som första gången erövrades av Malmö men som följande tre tävlingar tagits hem av Gamen. NAFK, Norrköping blev 2:a, Malmö-klubben blev 3:a och på 4:e plats kom Gamen igen med ett annat lag.

Tävlingsresultaten skickas direkt till samtliga modellflygklubbar. De bästa resultaten följer nedan.

Sint: 1. Rolf Hagel AKM Malmö 900 p. 2. Göran Åbergh Gamen Norrköping 882 p. 3. H Thomann Gamen Norrköping 845 p.

G int: 1. Lennart Tysklind Enköpings fk 900 p. 2. Rune Johansson NAFK Norrköping 900 p. 3. N Lundberg NAFK Norrköping 892 p.

F int: 1. Hans Friis Ga-

men Norrköping 835 p. 2. L Larsson Solna Msk 774 p. 3. LG Lindblad Eskilstuna Fk 754 p.

Lag: 1. Gamen Norrköping (Kalén, Ahman, Friis) 2.507 p. 2. NAFK Norrköping (Lundberg, Johansson, Krämmer) 2.342 p. 3. AKM Malmö (Hagel, Håkansson, Akesson) 2.330 p.

UTLÄNNINGAR I FLYGKLUBBAR

Några anslutna flygklubbar har frågat KSAK huruvida en utländsk medborgare är valbar till klubbstyrelse. I KSAK:s Normalstadgar anges att inval av utländsk ledamot i flygklubb kräver godkännande av KSAK. Beträffande ledamötskap i styrelse finns visserligen inget särskilt angivet men VU uttalade sig för att ett medgivande att invälja utländsk ledamot i flygklubbstyrelse ej bör lämnas.

EN GOD IDÉ

Teknikens Värld har utgivit ett ficklexikon över 300 av 1958 års bilar med bilder, data och priser. Efter att ha sett "Bilnyckeln", som trots det låga priset 2:95 innehåller allt om bilarna på 240 sidor, vill man hoppas på ett liknande flyglexikon nästa säsong. Urvalet blir visserligen svårare, men koncentrerar man sig till alla de flygplan som ingått i flygvapnet under åren och de som använts av ABA, SAS och andra kommersiella flygföretag och slutligen de småflygplan som återfunnits i det svenska luftfartygsregistret kommer man väl fram till en ungefär lika stor fickbok. Den "FLYGNYSKELN" skulle hälsas med glädje av alla ungdomliga skalaentusiaster.

TYSK FLYGINDUSTRI UTSTÄLLER I HANNOVER

Bundesverband der Deutschen Luftfahrtindustrie deltar med en stor separatutställning på flygplatsen Langenhagen i årets Hannovermessa, som pågår 27 april—6 maj, meddelar mässans Sverige-representant dr. jur. Georg Purkhold. Det är första gången en sådan flygutställning anordnas i Tyskland sedan 1945 och man kan vänta ett utomordentligt stort intresse hos flygfolk från hela Europa för denna presenta-

tion av den tyska flygindustriens nya landvinningar.

KSAK-folket har kanske största intresset av den planerade utställningen av rese- och sportflygplan och moderna produkter från den tyska segelflygplansindustrien. På den elektrotekniska specialavdelningen hoppas vi finna nyheter i radioutrustning för småflygplan och tillbehörsavdelningen bjuder sannolikt på många intressanta nyheter.

FLYGLOTTERIET 1958

Stora pengar att tjäna för klubbarna

KSAK-NYTT inbjuder sina läsare, klubbar och enskilda till försäljning av lotter 1958. Lotteriet omfattar 100.000 lotter à kr 3. Bland de främsta vinsterna märkes sju Volvo, TV-apparat, scooters m.m. Lottförsäljningen börjar 1 maj och dragningen äger rum 23 september.

Försäljningsvillkor: kommissionärsarvode 60 öre per lott vid försäljning av mer än 100 lotter. Dessutom gäller för **de anslutna flygklubbarna** att klubben skall erhålla 50 % av den nettobehållning som är hänförlig till klubbens försäljning, under förutsättning att denna uppgår till minst 300 lotter. Direkt efter försäljningstidens slut kommer förskottsvis till klubben att översändas ett belopp motsvarande 25 öre per försäld lott. För **modellflygklubbarna** gäller en pristävling, varvid försäljningsresultaten belönas enligt nedanstående vinstlista.

1:a pris material för	1.000:—
2:a " " " "	800:—
3:e " " " "	500:—
4:e " " " "	400:—
5:e " " " "	300:—
6:e " " " "	200:—
7—8:e " " " "	100:—
9—10:e " " " "	50:—

Dessutom erhåller modellflygklubbarna en bonus motsvarande 15 öre per försäld lott, under förutsättning att försäljningen överstiger 150 lotter.

Vid varje flygklubb bör utses en person att planera lottförsäljningen samt att hos flyglotteriet rekvidrera lotter.

FLYGLOTTERIET

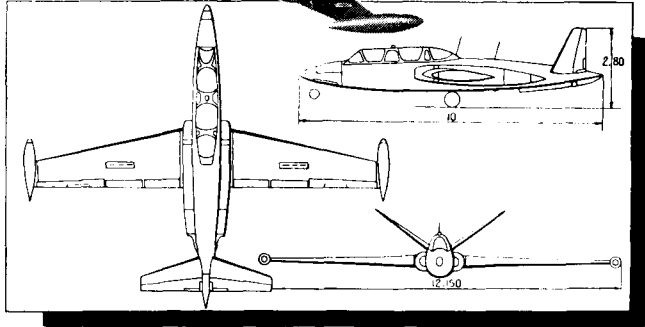
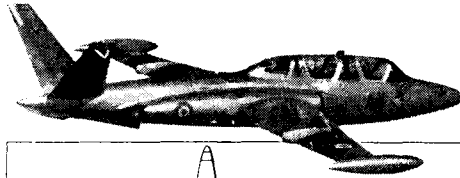
Vasagatan 48 — Stockholm

MAGISTERN FRÅN TOULOUSE

En Fouga CM 170 R "Magister", fransmännens tvåsitsiga rea-trainer, kämpar sig just igenom det svenska aprilvädret på en tre veckors demonstrationstur. Red hade tillfälle närvara vid en grann pressvisning på Bromma 2 april, då testpiloten J Gragnette demonstrationsflög och imponerade bl a med en perfekt "gghjulsroll" och vertikalsvingar med 5 G i kabinen.

Magistern gör 700 km/tim och har en topphöjd av 12.000 m.

BELÖNAD FLYGARBRAGD

Löjtnant Stefan Båld från F 12 Kalmar har tilldelats Stockholms-Tidn. guldmedalj för 1957 års främsta flygarbragd. Förra våren under en flygning över Kalmarsund råkade Båld flyga in i en flock sjöfåglar, vilka en krossade huven över kabinen och skadade löjtnant Båld i huvudet och ena armen. Svårt chockad och medtagen av blodförlusten lyckades Båld ta sig hem till basen och trots de digra påfrestningar som den fritt inströmmande luften utsatte honom för kunde han landa sitt flygplan utan ytterligare skador.

Guldmedaljen utdelades första gången för 1938 års flygarbragd och löjtnant Båld är den tjugandra innehavaren.

NYA AVGIFTER FÖR ANSLUTNA FLYGKLUBBAR KSAK-NYTT OBLIGATORISK 1959

Klubbarnas årstribut till KSAK har varit 2:— per medlem sedan 1937. För att till fullo kompensera penningvärdesförsämringen skulle avgiften rätteligen sättas till 6:—, men KSAK:s Årsmöte stannade vid en höjning av klubbavgiften till 5:— och lovade därjämte att för denna avgift även tillhandahålla KSAK-NYTT under året.

Den nya avgiften gäller

som sagt från 1959 — men ingenting hindrar att de klubbar som ännu inte prenumererat för 1958 åt samtliga medlemmar verkställer prenumerationen nu. Då får medlemmarna tillfälle att redan i år för en billig penning få vänja sig vid förmanen att få den egna tidningen med de aktuella flygnyheterna i den egna brevlådan nästan varje månad till årets slut.

RÄTTAD FORMEL FÖR SEGELFLYGTÄVLINGARNA

I förra numret av KSAK-NYTT (2/58) presenterades på mittuppslaget den nya formeln för årets segelflyg-VM. Tyvärr blev ett "X" i

hastigheten utbytt mot en "4", vilket gjorde formeln ganska obegriplig. Så här skall den se ut:

$$P = \frac{N-n}{N} \cdot \frac{d}{D} \cdot 1.000 + \frac{n}{N} \left(\frac{v}{V} - X \right) \frac{1.000}{1-X}$$

ÄLLEBERGSMATERIELEN UTHYRES

Segelflygskolan Älleberg utlånar under tiden 1—30 juni och 15 augusti—30 september 1958 följande segelflygplan och fallskärmar:

2 WEIHE

1—2 BERGFALKE II/55

1 SLINGSBY

1 L-SPATZ-55

1—2 GRUNAU BABY

Flygplanen utlånas under 14-dagarsperioder. Ansluten flygklubb kan anteckna sig för en eller flera perioder.

SMFF RIKSSTÄMMA I NORRTÄLJE 1958

Riksstämman den 22 mars hölls i anslutning till Vintertävlingen. 20 klubbar med sammanlagt 35 röster var representerade. Studie-sekreterare Ake Norén, Medborgarskolan, ledde förhandlingarna.

Arsberättelsen godkändes och lades till handlingarna. Den föranledde en del framställningar och förslag från klubbombuden. Man önskade att **modellflygarpasset** skulle komma tillbaka, att märkestagningen skulle återupplivas och att ett KSAK-märke skulle utges att klistras på modellerna.

Propositionerna bifölls. Varje klubb erlägger fr o m 1959 en fast årsavgift av kr 10:—. Varje klubb vars medlemmar önskar deltaga i allmän tävlingsverksamhet erlägger ytterligare kr 15:— per år. Avgiften kallas **klubblicens** och går till Modellflygförbundets tävlingsfond. Ändringen innebär sålunda i realiteten inte någon avgiftsändring.

Modellflygcertifikatet slopas t v. I stället införes en **tävlingslicens** från den 1 maj 1958. Den skall lösas av varje modellflygare som vill delta i VT, SM eller UT. Avgiften kr 5:— avses tillfalla tävlingsfonden. Man uttalade som ett önskemål att varje modellflygare skulle få samma licensnummer år efter år så att detta licensnummer kunde användas för märkning av

modellerna. För att lösa tävlingslicensfordras att klubben har klubblicens och att den sökande har minst guldmärke. Från den sista bestämmelsen har tills vidare TR-flygarna dispens.

Med anledning av motionerna sänktes barytebelastningen i klasserna F 1, G 1 och S 1 till 10 g/dm². Man beslöt en justering av uttagningsbestämmelserna för årets tävlingar, innebärande att till årets UT för friflygande modeller toges i klasserna F och G ut sex nya namn från VT i Norrtälje. Uttagningen till NM innebär att av de sex bästa vid UT får 1:an, 2:an, 3:an och 4:an representera vid VM, 1:an, 2:an, 5:an och 6:an vid NM. Antalet starter vid UT utökas till 10 fördelade på två dagar. I händelse av dåligt väder första dagen må dock de fem starterna andra dagen gälla.

Domarkurs för radiostyrning utlovades av KSAK att genomföras i år.

Tävlingsprogrammet för året godkändes och Tempotävlingen uppskötts så att den beräknas kunna starta hösten 1958.

Den nya styrelsen: Len-nart Tysklind, ordförande; Bertil Beckman, v. ordförande; Lars Andersson, sekreterare; Karl-Anders Ericsson, Gunnar Kalén, Ivar Möller och Christer Söderberg.

15 maj DM Stockholms stad friflygande, Vingarna Stockholm.

15 maj DM Småland friflygande, Jönköping.

24 maj Pingsttävlingarna, AKM Malmö.

24—26 maj EM linstyrning, Barcelona.

26 maj Propagandatävling radio och skala, Arets Flyg-Show Rommehed.

14—15 juni DM Västmanlands län, friflygande.

14—15 juni Radio modeller, Söderfors.

22 och 29 juni Norrlands Mästerskap.

4—7 juli Sint, Gint, Fint och Flygande Vingar, Homburg, Saar.

18—20 juli friflygare FAI, Jämsjö.

26—27 juli Norrlands Mästerskap friflygande, Midlanda.

Senast juli SM linstyrning.¹⁾

2—4 augusti VM F int och G inte, Cranfield.

18 augusti "Jugo Hydro-model Cup", Split Jugoslavien.

24 augusti NM friflygande, Norge.

Senast augusti SM radiostyrning.²⁾

7 september SM friflygande.¹⁾

13—14 september flygande vingar, Terlet Holland.

17—21 september VM linstyrning, Bryssel.

19—21 september EM radiostyrning, Darmstadt-Griesheim, Tyskland.

28 september Hösttävlingen friflygande, Vingarna Stockholm.

28 september G int (F int, Abo Finland)

5 oktober Götalands Mästerskapen friflygande o. radio (Oktoberkannan), Jönköpings läns MFF.

¹⁾ Arrangörer efterlyses.

²⁾ Två ansökningar har inkommit.

MODELLFLYGETS TÄVLINGSKALENDER 1958

Vid modellflygets riksstämma i Norrtälje 22 mars fastställdes årets tävlingskalender. I nedanstående uppställning har de internationella evenemang som kan tänkas ha intresse för de svenska modellflygarna

tagits med. Så även de tävlingar som anmälts till KSAK efter riksstämman.

3—4 maj UT friflygande, Mfk Gamen Norrköping.

11 maj DM Stockholms län friflygande, Mfk Falkarna Norrtälje.

MODELLFLYGKLUBBARNAS FÖRSÄKRINGSBEHOV

I första hand torde det vara angeläget att klubben tecknar **ansvarsförsäkring** för verksamheten inom klubben. En sådan försäkring har till uppgift att utgöra ett ekonomiskt skydd för klubben och dess styrelse mot sådan skadeståndsplikt som enligt gällande lag kan uppkomma för klubben i samband med en normala verksamheten. Sådan skadeståndsplikt kan uppstå gentemot medlemmarna eller utomstående personer vid inträffad personskada eller egendomsskada. Detta innebär att om olycka av något slag inträffar, för vilken olycka klubbens ledning i något avseende bär skulden, ansvarsförsäkringen i sådant fall träder till och betalar den ersättning klubben blir pliktig utgiva. Olyckor till vilka klubbens ledning är utan skuld medför som regel ingen skadeståndsplikt och i sådana fall äger försäkringen ej heller tillämpning.

Ansvarsförsäkringens ändamål är inte endast att sätta klubben i stånd att betala lagligen grundade anspråk. Den avlastar även från klubben de kostnader och besvär som är förenade med att avvärja ett ogrundat anspråk. Detta innebär ett vederb. försäkringsbolag för klubbens räkning övertar hela uppgörelsen med den skadeståndskrävande, inte endast om denna leder till ersättning utan även att kravet avböjes. Detta visar sig ogrundat. Skulle ett framställt krav eventuellt föranleda rättegång sköter bolaget denna och betalar därmed sammanhängande kostnader.

Årspremien vid 5-årigt avtal utgör 15 kr + 0:20 kr per medlem. En klubb med 10 medlemmar skulle

alltså få erlagga en årlig premie av 17 kr. För varje publik uppvisning eller tävling av allmänt förekommande storleksordning erlagges en tilläggspremie av 10 kr. Försäkringen gäller vid personskada intill 300.000 kr (med begränsning till 100.000 kr per person) samt vid egendomsskada intill 50.000 kr. Nu angivna försäkringssummor är de lägsta som brukar erbjudas och har i samband med från den 1/1 1958 beslutad tariffändring blivit allmänt genomförda. Tyvärr kan rabatt ej lämnas på nu angivna premier vid kollektiv försäkring för flera klubbar.

Vi betonar slutligen att försäkringen för klubben även omfattar styrelsemedlemmarnas och funktionärernas ansvar. Däremot gäller försäkringen ej för den enskilde medlemmen. Man kan väl utgå ifrån att medlemmarnas föräldrar innehar **ansvarsförsäkring för familj**. Sådan försäkring gäller för ogifta barn under 21 år och inbegriper skada som uppkommer vid sådan hobby- och sportverksamhet varom här är fråga.

När det gäller betalande publik vid tävlingar eller dylikt torde nog större krav kunna ställas gentemot klubben än ifråga om annan allmänhet. Som nyss framhållits har ju dock klubben ekonomiskt skydd från försäkringen vid skadeståndsskyldighet oavsett skadan drabbat medlem, betalande åskådare eller helt utomstående person.

Det finns vidare möjlighet för modellflygklubb att teckna **kollektiv olycksfallsförsäkring** för medlemmarna för skador under tävling eller under av klubben organiserad verksamhet i övrigt. Försäkringen gäller även för olycksfall som in-

träffar på väg till eller från dylik sammankomst.

Försäkringsbeloppen är följande:

Vid dödsfall	1.000 kr
Vid fullständig invaliditet i engångersättning	20.000 kr
Läkekostnadsersättning pr dag intill	4 kr
Tandskadeersättning med för varje skadad tand intill	100 kr

Enligt särskilda regler lämnas ersättning för proteser och s. k. invaliditets-hjälpmedel.

Premien utgör per försäkring och är 1 kr.

Modellflygklubb som önskar ordna sitt försäkrings-skydd hänvisas att ta kontakt med Intendent Bengt Persson, KSAK.

1958 ÅRS FLYGDAGAR

Följande civila flygdagar planeras äga rum under sommaren enligt de ansökningar om flygvapnets medverkan som inkommit till KSAK och som KSAK i april vidarebefordrat till Chefen för Flygvapnet.

18 maj två flygdagar, Varbergs Fk i Varberg och Örebro Bil- och Fk i Örebro.

24—26 maj (pingsthelgen) Borlänge—Domnarvets Fk och KSAK (ARETS FLYG-SHOW 1958) på Rommehed.

1 juni tre flygdagar, Aero-klubben i Göteborg, Kronobergs Fk på Kronobergshed och Västerdalarnas Fk i Dala Järna.

8 juni två flygdagar, Gotlands Fk i Visby och Kristianstads Fk i Rinkaby.

29 juni Ovan Siljans Fk (Dalarnas Civil Fk) i Orsa.

24 augusti Värmlands Fk i Karlstad.

31 augusti eller 7 september Kiruna Scoutkårs Fk i Kalixfors.

KLEMM 35
och
GRUNAU BABY

i gott skick till salu.
Västerås flygklubb
Vallingatan 3, Västerås

K-Z III 90 hkr,
nyöversett med skidor
och reservpropeller.
14.300:—, Duells Aero,
Göteborg.

**BLINDFLYGUTRUS-
TAD KLEMM 35 D**

med 86 tim gångetid
eft. grundöversyn, till-
låten för avancerad
flygning. 9.500:—.
Duells Aero, Göteborg.

BABY-FALK

flygklar o. i gott skick
säljes med eller utan
instrument. Stockholm
63 14 30 ankn. 195.

**MOTORFLYGPLAN
TILL SALU**

2-sitsigt skolflygplan
KZII Kupé i mycket
gott skick med noll-
ställd motor. Kristian-
stads Flygklubb, Kri-
stianstad. Tel. 106 51,
Erik Persson.

**LUFTVÄRDIGT 4—5-
SITSIGT FLYGPLAN**

önskas köpa kontant
snarast. Svar med alla
akt. uppgifter såsom
pris, prestanda, reg-
beteckn., luftvärdig-
hetsbevisets giltighets-
tid, utrustning som tex
skidor, flottörer, radio,
res.-delar etc till Bernt
Palmbert, Ö. Kyrko-
gatan 125, Umeå.

**MOTORFLYGPLAN
KÖPES**

2-sitsigt, Piper Cub el.
likn. Ing. Tore Pers-
son, S. Esplanaden 3 A,
Lund. Tel. 105 64 el.
222 62.

MINDRE FLYGPLAN

önskas hyra under
kortare tid för 100—
200 timmars flygning.
Flygnavigatör Ulf Wi-
berg, c/o Wibäck, Ymer-
gatan 13 A, Uppsala.
Tel. 348 33.

**KVALIFICERAD
MODELLFLYG-
LÄRARE**

sökes till instruktörs-
kurser på Alleberg un-
der tiden 6/7—2/8.
Hänvändelse till ingen-
jör Dérantz, KSAK.
Tel. 23 23 65.

**VARBERGS
FLYGKLUBB**

Tel. 1664. Box 24, Var-
berg, anordnar segel-
flygutbildning. Hel-
dagskurs 12/7—3/8. DK
med flygstart. Flyg-
plan: Bergfalke, Gru-
nau Baby och Baby-
falk. Bostad kan ord-
nas förmånligt. Till-
fälle att förena härlig
västkustsemester med
segelflygutbildning!

**HITTEGODS FRÅN
MODELLFLYG-SM?**

En kvaddad F-modell-
motor 1,5 cc jämte
timer tillvaratagen.
Återfås mot beskriv-
ning. Otto Henningsen,
Duvgatan 6 A, Jön-
köping.

**PILOTER FÖR
SKOGSBRAND-
BEVAKNING**

Önskemål beträffande
deltagande i skogs-
brandbevakning skall
snarast insändas till
KSAK.

För att kunna komma
ifråga skall vederbö-
rande ha minst gällan-
de privatflygarecerti-
fikat och minst 50
flygtimmar. Ansökan
skall innehålla följän-
de uppgifter: Fullständ-
igt namn. Adress. Tele-
fon. Certifikatets typ
och nummer samt gil-
tighetstid. Sammanlagd
flygtid. Flugna flyg-
plantyper. Önskad
tjänstgöringstid. Öns-
kad tjänstgöringsbas.
Uppgift om medlem-
skap i flygklubb.

De piloter som blir
uttagna till skogs-
brandbevakning ga-
ranteras en minimitid
av 5 flygtimmar per
vecka.

**KOMPLETTA
ÄRGÅNGAR AV
FLYGREVYN**

till salu hos KSAK.
Pris per ärgång 8:—.

April 1958

Redaktör o. ansv. utgi-
vare: Georg H Dérantz
Adress: Kungl. Svenska
Aeroklubben, Malmskill-
nads g. 27, Stockholm C
Telefon: 23 23 65 (vx)
Pren.-pris: helår 3:—
(för klubbmedl. 2:50)
Postgirokonto:
(KSAK) 555 70